

عنوان مقاله:

ضرورت بازتعریف نقش عقل برای تحول در نظام آموزشی

محل انتشار:

فصلنامه راهبرد فرهنگ, دوره 5, شماره 17 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسنده:

جمیله علم الهدی - دانشیار دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

این مقاله دو هدف را دنبال می کند: یکی شرح چگونگی افول مرتبه عقل و تغییر نقش آن و دیگری تبیین ضرورت بازتعریف عقل و نقش آن در شکل گیری تحولات نظام آموزشی. بدین منظور رابطه تحولات علم با تغییرات پدید آمده در جایگاه و قلمرو عقل شرح داده می شود. لحاظ کردن عقل به مثابه یک حقیقت نفس الامری و برداشت متافیزیکی از آن همچون هوشمندی جاری در تمام جهان، نقش تعیین کننده ای به عقل در ارزیابی، تعیین ملاکات ترجیح و در نهایت راهبری می بخشد. این تعریف از عقل متضمن درکی از ساختار عقلانی جهان است در حالی که مدل های تبیین کننده حرکت که در علم فیزیک و زیست شناسی توسعه یافته، با چنین برداشتی از عقل سازگار نیست. ملاحظه عقل به مثابه یک امر انسانی یا شخصی، درونی و وابسته به مغز که با عنوان ذهن و در برابر عین مورد توجه قرار می گیرد با توسعه علم و فناوری همراه شد و آموزش علم را با نگرش مادی گرا پیوند زد و به رواج برداشتی کمک نمود که جهان هستی را یک ساختار غیرعقلانی، جبری، خنثی، بی هنجار و بی هدف تلقی می کند. عقل زدایی از جهان و شخصی سازی عقل، متضمن الزامات نظری و عملی مختلف برای آموزش علم است و راهبردهای آموزشی را به سیاست های اقتصادی گروه های مسلط گره می زند. حفظ استقلال نظام آموزشی و تحول هدفمند آن به لحاظ نظری درگرو بازتعریف عقل است و به لحاظ عملی به نقش عقل در هدف گذاری و تعیین ملاکات ترجیح وابسته می باشد.

کلمات کلیدی:

عقل, سوژه, علم, آموزش, تحول

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1453235>

